

Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	21.08.2024 Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	abiprokurör Irina Tsugart
Ametiasutuse nimi:	Põhja Ringkonnaprokuratuur
Kriminaalasja number:	24231550190
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 121 lg 2 p 2, 3, KarS § 120 lg 1
Kahtlustatava nimi, isikukood:	Xxxxx XXXXXX (ik xxxxxxxxxxxxxx)
Kuriteo toimepanemise aeg:	07.10.2023-14.01.2024

Kahtlustatavale Xxxx Xxxxx on kriminaalasjas 24231550190 esitatud kahtlustus KarS § 121 lg 2 p 3 (teisele inimesele valu tekitavas kehalises väärkohtlemises, mis on toimepandud lähi- või sõltuvussuhtes ja korduvalt) ja KarS § 120 (tervisekahjustuse tekitamisega või olulises ulatuses vara rikkumise või hävitamisega ähvardamine, kui on olnud alust karta ähvarduse täideviimist) järgi kvalifitseeritavate kuritegude toimepanemises.

Prokurör, olles tutvunud kriminaalasjade materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise asjaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 lg 1 kohaselt võib prokuratuur kahtlustatava või süüdistatava nõusolekul taotleda, et kohus kriminaalmenetluse lõpetaks, kui kriminaalmenetluse ese on teise astme kuritegu ja selles kahtlustatava või süüdistatava isiku süü ei ole suur ning ta on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja tasunud kriminaalmenetluse kulud või võtnud endale kohustuse tasuda kulud ning kui kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi.

Kui kriminaalmenetluse esemeks on teise astme kuritegu, mille eest karistusseadustiku eriosa ei näe karistusena ette vangistuse alammäära või näeb karistusena ette ainult rahalise karistuse, võib KrMS § 202 lg 1 ja 2 sätestatud alusel kriminaalasja lõpetada prokuratuur (KrMS § 202 lg 7). Paul Metsa teod kvalifitseeruvad KarS § 121 lg 2 p 2, 3 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni viieaastane vangistus ja KarS § 120 lg 1 järgi, mille eest on ette nähtud karistusena rahaline karistus või kuni üheaastane vangistus. Tegemist on teise astme kuritegudega (KarS § 4 lg 3).

Kriminaalmenetluse lõpetamise võimalikkuse üle otsustamisel tuleb arvestada asjaoluga, et lõpetamine ei ole võimalik, kui menetluse jätkamine on vajalik kas üld- või eripreventiivsest vajadusest.

Karistuse eripreventiivne eesmärk tähendab võimalust mõjutada süüdimõistetut moel, mis tagaks edaspidi tema hoidumise süütegude toimepanemisest. Eripreventiivsetest kaalutlustest lähtuvalt on avalik menetlushuvi olemas, kui kriminaalmenetluse lõpetamine ja teo toimepannud isiku karistamisest loobumine võib tingida tema poolt uute kuritegude toimepanemise. Seda hinnatakse lähtuvalt isiku varasemast karistatusest, menetluse aluseks oleva teo toimepanemise asjaoludest ja teo iseloomust.

Üldpreventiivsest aspektist on avalik menetlushuvi olemas eelkõige siis, kui teo toimepanemise viis, valdkond, tagajärjed või samaliigiliste kuritegude suur arv ja ühiskonnaohtlikkus on sellised, et menetluse lõpetamine ja lisakohustuste määramine ei oleks kriminaalpoliitiliselt vastuvõetavad.

Riigikohtu otsuse nr 3-1-1-85-04 p 16 järgi on oportuuniteediprintsiibiga antud prokuröridele kaalutusõigus, mille eesmärk hõlmab lisaks menetlusökonomikale ka proportsionaalsuse põhimõttest tuleneva vajaduse välistada kriminaalrepressiooni kohaldamine juhtudel, mil see oleks teo asjaolusid silmas pidades ilmselgelt mittemõõdukas. Avaliku menetlushuvi mõiste on mõeldud tagama muuhulgas seda, et karistust kohaldatakse üksnes siis, kui muudest vahenditest ei piisa ja just selle järele on tungiv vajadus.

01.07.2024 võttis prokurör telefoni teel ühendust kriminaalasjas kannatanuga Xxxx Xxxx. Kannatanu sõnul ei ole kodune olukord muutunud ja põhjuseks nimetab kannatanu Xxxx Xxxx alkoholi kuritarvitamist. Menetlusosalised elavad jätkuvalt koos ühel elamispiinal, konfliktid ja lahkarvamused jätkuvad. Kannatanu sõnul ei ole mees kunagi pöördunud meditsiiniastutuse poole, et saada alkoholitarvitamise häire ravi, mis võiks tekkinud olukorras aidata.

Käesoleva kriminaalasja materjalidest selgub, et kahtlustataval Xxxx Xxxx ei ole kehtivaid karistusi. Prokuratuuris 04.07.2024 ja 21.08.2024 toimunud kohtumistel kinnitas kahtlustatav, et ta on oma tegudest aru saanud, kahetseb teo toimepanemist. 04.07.2024 kohtumisel võttis kahtlustatav endale kohustuseks pöörduda ravi saamiseks Wismari Haigla AS-le. 21.08.2024 kohtumisel esitas kahtlustatav prokurörile ravi alustamist kinnitavad dokumendid. Samuti kinnitas Xxxx Xxxx, et mõistab, et verbalseid konflikte tuleb lahendada rahumeelselt, vägivalda kasutamata ning nõustub temale määratud kohustustega.

Kõike eeltoodut arvestades leiab prokurör, et oportuuniteediprintsiibi rakendamine Xxxx Xxxx suhtes käesolevas kriminaalasjas on tulemuslikum, kui tema karistamine kriminaalkorras. Käesoleval juhul puudub avalik menetlushuvi kriminaalmenetluse jätkamiseks ning Xxx Xxxx suhtes ei ole eri- ega üldpreventiivsetel kaalutlustel ilmingimata vajalik kriminaalmenetluse jätkamine. Prokuröri hinnangul on riik täitnud talle antud karistuslikke volitusi piisavalt, kui isiku suhtes kohaldatakse KrMS § 202 lg 2 alusel määratud kohustusi, antakse võimalus teha oma tegudest järeldusi ning hakata õiguskuulekaks.

Xxxx Xxxx on selgitatud, et kui tema ei täida talle pandud kohustusi, uuendab prokurör KrMS § 202 lg 7 alusel kriminaalmenetluse.

Juhindudes KrMS §-dest 202 ja 206, prokurör

m ä ä r a s:

1. Lõpetada kriminaalasjas nr 24231550190 menetlus.

2. Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: **Xxxx Xxxxx (tel xxxxxxxxxxxx) on kohustatud**

2.1. registreerima Sotsiaalkindlustusameti vägivallast loobumise tugiliini nõustamisele (P. Pinna 4, Tallinn/ Lubja 4, Tallinn; tel 5331 4308, 6606077; e-post Roman.Krolov@sotsiaalkindlustusamet.ee) hiljemalt 30.08.2024 ja osalema nimetatud nõustamisel kriminaalmenetluse lõpetamisest alates 6 (kuue) kuu jooksul nõustaja poolt ette nähtud arv kordi ning järgima nõustaja poolt etteantud tegevusplaani. Nõustaja võib nõustatava edasi suunata individuaalsele nõustamisele või asjakohasesse sotsiaalprogrammi. Nõustamine lõpetatakse nõustaja või individuaalse nõustaja või sotsiaalprogrammi läbiviija kinnituse alusel. Tähtajaks määrata 6 kuud: 21.02.2025.

Xxxx Xxxx kohustub teavitama prokuröri Irina Tsugart kirjalikult e-posti aadressil irina.tsugart@prokuratuur.ee või telefoni teel +37258627021 nõustajaga ühenduse võtmisest.

2.2. Xxxx Xxxx on kohustatud hoiduma vägivallast kannatanu Xxxx Xxxx suhtes – KrMS § 202 lg 2 p 7 alusel. Tähtajaks määrata 21.02.2025.

3. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: tõkendeid ei kohaldatud.

KrMS § 217 alusel oli kinni peetud 14.01.2024-16.01.2024.

4. Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid: 3 DVD-plaati jätta kriminaalasja juurde KrMS § 126 lg 3 p 1 alusel.

5. Andmekogus ABIS ja riiklikus süüteo menetluse biomeetriaregistris sisalduvate andmete kustutamine: kogutud andmeid ei kustutata.

6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad

7. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 on käesoleva määruse koopia antud kahtlustatavale Xxxx Xxxxxx. Ühtlasi saadetakse käesoleva määruse koopia kannatanule Xxxx Xxxx.

8. Kui kannatanu on pöördunud tervishoiuteenuse osutaja poole, teavitatakse sellest asjaolust ning kriminaalmenetluse lõpetamise määrusest Tervisekassat, kellel on õigus kahtlustatavalt välja nõuda kannatanu meditsiinilise abiga seotud kulud.

9. Kannatanul on õigus:

- tutvuda kriminaaltoimikuga kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul Põhja Ringkonnaprokuratuuris aadressil Lubja 4, Tallinn (vastavalt KrMS § 206 lg 3);
- taotleda kümne päeva jooksul kriminaalmenetluse lõpetamise määruse sisust arusaamiseks selle teksti tõlkimist emakeelde või keelde, mida ta valdab;
- esitada kaebus Riigiprokuratuurile põhistatud kriminaalmenetluse lõpetamise määruse koopia saamisest alates kümne päeva jooksul (vastavalt KrMS § 207 lg 3).

Mulle on selgitatud kriminaalmenetluse lõpetamise aluseid, olen nendest aru saanud, olen nõus kriminaalmenetluse lõpetamise ja minule määratud kohustusega. Määruse olen kätte saanud..

Olen teadlik, et kui ma ei täida määratud kohustusi, uuendab prokuratuur kriminaalmenetluse KrMS § 202 lg 6 alusel.
